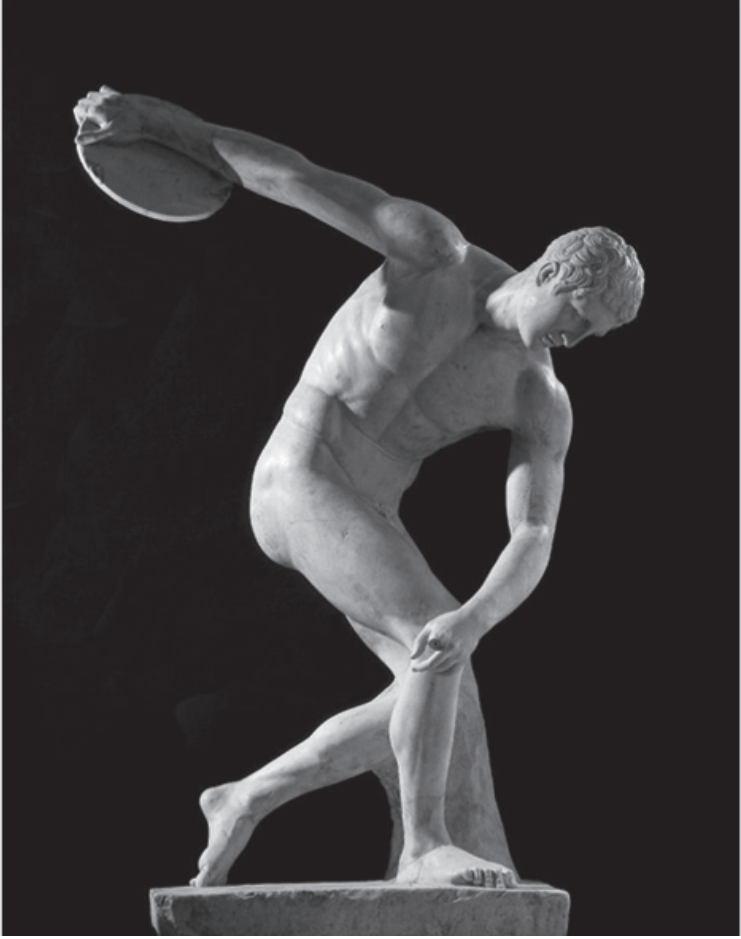

HAREKETİN FELSEFESİ

Dr. Öğr. Üyesi Engin ERŞEN
Dr. Öğr. Üyesi Kenan SİVRİKAYA

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-293-0

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

Hareketin Felsefesi

Yayıncı Sertifika No

25465

Yazar

Dr. Öğr. Üyesi Engin ERŞEN
Dr. Öğr. Üyesi Kenan SİVRİKAYA

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Bisac Code

SPO000000

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

DOI

10.37609/akya.1164

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM	
1.1 Tarihçesi	1
1.2 Tanımı.....	2
1.3 Amacı.....	2
2. BÖLÜM	
Spor Felsefesinin Uygulama Alanları	5
2.1. Temel Metinler	5
2.2. Metodolojisine ilişkin bir yaklaşım	6
3.BÖLÜM	
Metafizik.....	8
3.1 Oyunun Felsefesi.....	8
3.2 Beden Eğitimi ve sporun Felsefesi	10
3.3 Felsefe ve Spor Felsefesi.....	11
3.4 Sportif Performansın Felsefesi.....	14
4.BÖLÜM	
Antropoloji.....	18
4.1 Hareketin Felsefesi.....	18
4.2 Hareket Bilimleri.....	22
5.BÖLÜM	
Hareketin Orijini	24
5.1 Genetik kodlara doğru	24
5.2 Çek Balans/ Denge Ayarı Hipotezi	25
5.3 Metodoloji.....	26
5.4 Hareketin koordinatları.....	27
5.5 Denge/ Balans.....	30
5.6 Sonuç bildirgesi	32
5.7 Hipotezimizi nasıl ve nerde kullanacağız	33
6.BÖLÜM	
Hareketin Sanatı.....	34
6.1 Realistik Kompozisyonlar	34
7.BÖLÜM	
Sanat Felsefesi	36
7.1 Estetik	36
7.2 Hareket Oyun ve Dans	37
7.3 Sanat ve Estetik.....	40
7.4 Gösteri Sanatlar	41
8. BÖLÜM	
Metafizik.....	44
8.1 Felsefi Bakış	44

8.2 İzafiyet Teorisi	45
8.3 Evrenin Oluşumu/ Büyük Patlama	46
9. BÖLÜM	
9.1 Etik	49
10. BÖLÜM	
10.1 Oyun ve Müzik	52
10.2 Oyun ve Dans	53
10.3 Oyun ve Şiir	56
11. BÖLÜM	
Şiir yalan söylemez	59
11.1 Manifesto	59
12. BÖLÜM	
Antrenörlük Felsefesi	62
12.1 Neden Felsefe	62
12.2 Felsefenizi geliştirmek	62
12.3 Bilinç Düzeyimiz	63
12.4 Antrenörlük felsefeniz	63
12.5 Üstün Karayere Sahip Bir Antrenörün Felsefi Başarısı	64
12.6 Davranış kılavuzumuz ve felsefi başarımız	68
12.7 Felsefe sizin planınız, rehberiniz ve başarınızın anahtarıdır	70
13. BÖLÜM	
Etik Kurallar	72
13.1 Sporda Saha ve Seyirci Şiddet	72
13.2 Saldırganlık bağlamında tanımsal ve kuramsal varsayımlar	74
13.3 Sonuçlar ve Öneriler	75
14. BÖLÜM	
Temel Hedefler İlkeler ve politikalar	80
14.1 Cumhuriyet Felsefesi	80
15. BÖLÜM	
Kimlik Felsefesi	83
15.1 Cinsiyet	83
16. BÖLÜM	
Olimpik Felsefe	97
16.1 Olimpiyat ruhu Anadolu'dur	97
16.1 Antik Olimpiyatlar	97
17. BÖLÜM	
Din Felsefesi	101
17.1 Önce İnsan	101
KAYNAKÇA	103

Sunuş

Öncelikle İstanbul Aydın Üniversitemizin Akademik saygın çatısı altına hayallerimizi kurumlaştıran başta; İstanbul Aydın Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Sayın Dr. Mustafa Aydın'a, Spor Bilimleri Dekanı Sayın Prof. Dr. Kemal Tamer'e, Dr. Öğr. Üyesi, Aydın KARACAM'A, Öğr. Gör. Pero Duygu DUMANGÖZ'E, Öğr. Gör. Ayşe DEMİR'e, yine fakültemizin iki saygın ismi Arş. Gör. Tolga FİŞEK ve Fakülte Sekreterimiz Merve KARATAŞ'a; yolumuzun üzerinde selamlaştığımız, beraber olduğumuz milli takım Antrenörlerimizden; Beşiktaşlı küçük METİN'e (Metin UZUN) ve Türk Voleybolunun duayen isimlerinden Zafer ATAY'a; ayrıca bu eserin isim haklarını paylaşmaktan onur duyduğum değerli meslektaşım Sayın Dr. Öğr. Üyesi Kenan SIVRİKAYA'ya teşekkür ediyorum.

Dr. Engin ERŞEN

KAYNAKÇA

- Albrecht, D. (1979). Zursportartspezifischen Aggression in Wettkampfspeil. *Sport wissenschaft*, 9: 78-91.
- Alpan, C: Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyuca gelişimi. Gençlik Spor Bakanlığı Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları 1. Baskı, İstanbul, 1972.
- Çalış, A, Bir Eğitim Mucidi. ISBN: 978-975-2438-16-3. İstanbul.
- Anon., (2000). Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin spor ile ilgili tavsiye kararları: "Başta Futbol Karşılaşmaları Olmak Üzere, Spor Etkinlikleri Sırasında Seyircilerde Görülen Şiddet Olaylarının Azaltılması" (84) 8. *Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Beden terbiyesi Müdürlüğü. Dış ilişkiler Daire Başkanlığı.*
- Anon., (2000). Sporda Şiddet Platformu. Genlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitim Daire Başkanlığı, No:155. *Avrupa Konvansiyonu "Spor müsabakalarında ve özellikle futbol maçlarındaki şiddet ve seyirci taşkınlıkları komitesi"nin tavsiye kararları, (99) 1,2,3.*
- Aristotle, c. 350 BCE, *Poetics*. W. Hamilton Fyfe (ed. and trans.), Cambridge, MA: Loeb Classical Library, 1927.
- Artun, A., (2015) Sanat Manifestoları. Avangard Sanat ve Direniş. ISBN: 9789750508288. 4. Baskı. Sena Ofset. S:42.
- Bandura, A. (1973). Aggression: A social learning analysis. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Bandura, A: "influence of model reinforcemans contingence on the acquisittion" imitative. of responses. *Journal of personality and social pychology* 1(1965) 589-595.
- Baumgarden. A.G. Aesthetica. EDITION. 10-4-Ästhetik: Lateinisch-Deutsch/ Alexander Gottlieb Baumgar- ten. 2009*
- Berkowitz, L. (1970). Experimental investigations of hostility catharsis. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 35:1-7.
- Bernart Suits, Tricky Traid: Games, play and Sport, *jurnal of the filosofy of sports*, 15, no. 1 (1988), 1-9.
- Bernard, J., (1968) "The sex game". Leslie frewin pres, London.
- Bernard, J., (1981) "The female Word" free pres, New York.
- Brawle, I.R/Landers, D.M./Miller, L.,/Kearns, K.M., (1979) "Sex bias in avaluating motor performance". *Journal of Sport Psychology* 1, 15-24.

- Brickman, P.(1977). Crime and Punishment in Sports and Society. Journal and Social Issues,33:140-164.
- Dissanayake, E., Homo, A., (1995) University of Washington Press, USA.
- Dolard, J.M.(1939). Frustration and aggression. New Haven: Yale University Press.
- Duda, J.L./Tappe, M.K., (1987) "Personal investment in exercise: The Questionnaire. Paper presented at the annual meeting of the association for the advancement of applied Sport Psychology. Newport Beach, Ca.
- Duquin, M., (1978) "The androgynous advantage in C.A. Oblesby (Ed) Women and Sport. From myth to reality". L.A and Febriger, Philadelphia.
- Eadweard-Muybridge: The human figure in Motion, University of Pennsylvania.
- Erşen, E.: 2004 "Özel Çalışma".
- Erşen, E., (1995) Investigation of Exercise Motivation in Türkiye". Unpublished doctoral dissertation; Division Health and Human Performance School of Education. University of Wales, Bangor, U.K.
- Erşen, E., (1998) "Cinsel Kimlik ve Spor Arasındaki Etkileşim". 1.Spor Kongresi 16-18 Mart, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Erşen, E., (1986). Spor Biliminde İlk Çalışmalar, Spor ve Saldırganlık. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesi, Birinci Ulusal Eğitim Sempozyumu, 24-30 Kasım, Göztepe-İstanbul.
- Erşen, E., (2009). Dancers of the Blacksea. The Dance of The New Century Kolbastı. KTÜ BAP; PROJECT No:2009.101.00701.
- Erşen, E., (1999). Beden eğitimi ve sporda insan davranışlarının sosyokültürel ve psikolojik boyutuna ilişkin bir değerlendirme çalışması. VIII Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 01-03 Eylül, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Trabzon.
- Erşen, E., (2000a). Tepkisel Hassasiyet; Profesyonel Futbol Liginde Trabzonspor'un Değişen Motivasyonel Manzarası; Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu 1. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri kongresi, 26-27 Mayıs, Gölbaşı-Ankara.
- Erşen, E., (2000b). Spor Ortamında Seyirci Şiddetinin Sergilenmesi Bağlamında Bazı Özel Durum Değişkenleri, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu 1. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri kongresi, 26-27 Mayıs, Gölbaşı-Ankara.
- Erşen, E. 2009. "Dancer of the Blacksea" The Dance of The New Century. KTÜ BAP; Proje, No: 2009, 101.007-1. Trabzon.
- Erşen, E. (2011). "Trabzon Olimpiyatları", Açılış ve Kapanış Seremonisi.
- Esin, E (1979). Türk Kozmolojisi (İlk devir üzerine araştırmalar, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi matbaası.

- Esin, E (2010) "Nurettin Topçu hareket felsefesine Dair. Dergah Yayınları, III dönem, sayı, 1. İstanbul.
- Evans, C./Lopez, S./Dunca, M./Evans, M., (1987) "Some Thoughts the political and Pedagogical Implication of mixed Sex Grouping in Physical Education". British Educational Research Journal. 1 (1987) 148-153.
- Freud, S. (1930). Civilization and its discontent. London: Hogarth.
- Guttman. A.; *From Ritual to Record: The Nature of Modern Sports*. New York: Columbia University Press, 1978. ISBN-13: 978-0231133418.
- Guttman. A.; *The Olympics, a history of the modern games: A history of the modern games*. University of Illinois Press, 1992. ISBN 978-0-252-01701-8
- Could, D./Horn, T.: "Competitive anxiety in juen elite wreslers".
- Meinel, K./ Schnabel, G.: "Bevegungslehre-Sportmotorik" Volk and Wernitz Verlag, Berlin, 1987.
- Günişik, E.: (1973) "İlk okullarda Beden Eğitimi" Gençlik ve spor Bakanlığı Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları.4. 3-25.
- Gündoğan, A. (2016).Topçu ve hareket felsefesi. Temaşa Erciyes Üniversitesi Felsefe Bölümü Dergisi, (4), 24-37.
- Hartmann, N. Asthetik, 1983. ISBN: 31111 67224, 9783 111167220.
- Hegel, GEF, Güzel sanatlar anlatımı, CiH TM Knox (tran), Oxford Clarendon Prees, 1995.
- Huizinga, J. (1955). Homo Ludens, A Study Of The Play-Element in Culture, Boston.Beacon Press. Boston, USA- chapter 1(Eng).
- Huizinga, J. (1995). (Çev. Mehmet Ali Kılıçbay) Homo Ludens-Oyunun Toplumsal İşlevi Üzerine Bir Deneme, Ayrıntı.
- Isaho-Aloha, S.E., (1979) "Sex role stereotypes and causal attribution for success and failure in motor performance". Research quarterly 50, 630-640.
- İnal, A.N: " Beden Eğitimi Spor Bilimine Giriş. ISBN-975-94379-2-9,3 Baskı Desen Ofset Matbaacılık. Konya.
- Jaklin, C.N., (1989) "Female and Male: Issues of gender". American Psychologist 44. 27-133.
- Kale, A.; Erşen, E., : (2003) "Beden Eğitimi Spor Bilimlerine Giriş", Nobel Yayınları No:409.
- Kale, A.; Erşen, E., : (2010) "Beden Eğitimi Spor Kültürü". Nobel Yayınları No:1597.
- Kassing, G. (2007). History Of Dance, An Interactive Arts Approach, Library of Congress Cataloging-in-Publication data, Printed in USA.
- Klimpt, F., (1978) Sportliche Belastbarkeit von Kindern im Primarbereich In: Hessischer Sozialminister (Hrsg.): Sportärztliche und Sportpädagogische Betreuung, Erlangen.

- Leith, L.(1991). Aggression. In S. J. Bull (Ed.), *Sport Psychology: a self-help guide*, (53-69). Great Britain, Redwood Press Ltd, Smelser, N.J. (1962).
- Lorenz, K. (1966). On aggression. New York: Harcourt, Brace and World.
- Markland, D./Hardy, L., (1993) The Exercise Motivation Inventory: Preliminary development and validity of measurement of individuals' reason for participation in regular physical exercise". *Personality&individual Differences*. 15, 3, 289-296.
- Mary,J.: 1983. Baumgarten's, 'Aesthetica' Review of *Metaphysics* 37 (2) 357-85.
- Meinel K./Schnabel, G.: "Bewegungslehre- Abril einer Theorie der sportlichen Motori unter paedagogischem Aspect"2. Auflage, Volk und wissen wolke-seigener Verlag. Berlin 1977.
- Messing, M., Eike, E.: (1996) "Sozialphilosophie des Sports" In H.HAAG(Hrsg); *Sportphilosophie Verlag Karl Hofmaan, Schornedorf*.
- Minton. S.C. *Choreography: A Basic Approach Using Improvisation*. 2nd ed. ISBN:0-8801- 529-7. Human Knetics Books; 1997, Printed USA.
- Money, J.,/Erhard, A. (1972) *Men and Women/ Boy and Girl*" Johns Hopkins University Press, Baltimore.
- Oblesby, C.A., (1978) *Women and Sport:from myth to reality*" Lea and Febiger, Philadelphia.
- Orlefsky, J.L.: 1977"Sex role orientation, identity formation and self-esteem in college men and women" *sex role* 3.56-576.
- Ortner, S.:female"to male as nature is to culture? In : Rosaldo and Lamphere (Eds), *women culture and Society*, Stanford university
- Paschen, K.: 1974"Beitrage zur sportaeragogik- Ausgewahlte Texte aus 25 Jahren" verlag karl Hofmann , Schornedorf bei Stuttgart Press Stanford.C. A.
- Preton, A: (2017) *Analistik felsefe: Bir yanilsamanın Tarihi. (M. Mete Çeviri). 9789753971898, İdea yayınevi, S. 208.*
- Rando, A.; (2009) İhtiyacın olan felsefe (N. Kandemir çeviri) İstanbul plato yayınları s.85.
- Rees, C.R 1999./ Andres, FF: "Strength differences: Real an imagined" *Journal of Physical Education and Research*, 2 (1980), 61 Dünya Bankası Milli Eğitim Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi, Ankara
- Roce, A 1985, "Dansing: Singular Sensations, New York.
- Russell, G.W.; Russell, A.M. (1984). *Sports Penalties: An Alternative means of measuring aggression Behaviour and Personality*, 12: 69-74.
- Sivrikaya, K., (2018) *Farklı Yaş Kategorilerindeki Erkek ve Bayan Hentbolcuların Fiziksel Özellikleri, Kaygı Düzeyleri ve Müsabaka Performansları*

- nın Analizi. Akademisyen Kitabevi A.Ş. ISBN: 978-605-258-224-4. S:23. Ankara.
- Smelser, N.J. (1962). Sport and Collective Behaviour. New York, Free Press.
- Smith, M.D. (1974). Significant others influence on the assaultive behaviour of young hockey players. *İnt.Rev. Sport Sociol.* 9:45-56.
- Smith, M.D. (1975). Sport and collective violence. *In Sport and Social Order*. Edited by D.W.Ball and J.W. Loy. Reaading, Mass, Addison-Wesley.
- Smith, M.D. (1978). Hokey violence: Interring some myths, *In Sport psychology: An Analysis of Athlete behaviour*. Edited by W.F. Straub., Ithaca, N.Y. Mouvement.
- Schiers, M. (1995) "Bewegungsverstehen- Notizen zur Bewegungskultur" In: PROHL, R/SEEWALT.(Hrsg.): *Bewegungsverstehen*, Verlag Karl Hoffmann, Schorndort.
- Suits, B (1973) "The elementry of sport.Reprented, in philosophical inquiry in sport edited by W.J. Morgan and and K.V Meiner champaing,IL: Games Live and Utopia; reprinted Peterborough On: Broadrview press 2005.
- Suits, B (1978). The Grsshopper: Game live and Utopia; reprinted Peterborough On: Broadrview Press 2005.
- Suits, B. Tricky traid: games, Play and Sports, *Journal of the Philosophy of Sport*, 15 (1): 1-9 (1988)
- Suits, B. (2012). Çekirge Oyun Yaşam ve Ütopya. (Çev.: Süha Sertabiboğlu) 2. Baskı. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Tatum, J. (1980). They call me assassin. New York: Avon.
- Tunalı. İ. 1973: "Croce. B. Estetik'ine Giriş", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.
- Uzunöz. C. K. Atalarımı Aramaya Geldim. ISBN: 9786054303816, Baskı ve Cilt: C&B Matbaacılık San. Ve Tic. Ltd. Şti. Litresyolu 2.Mat. Sit. Za-16 Topkapı, Zeytinburnu/ İstanbul 2017. Copyright&İstanbul Aydın Üniversitesi.
- Volkamer, S. (1971). Zur Aggressivitat in konkurrenzorientierten sozialen Systemen. *Sportwissenschaft*, 1: 33-64.
- Volkamer, S. (1972). Sport als aggressives Verhalten-aggressives Verhalten im Sport. *Leibeserziehung*, 21: 409-415.